

Till
Socialtjänstnämnden

Utvärdering av Simba – delrapport av halveringsuppdraget
(för att minska bidragsberoende i staden)
(1 bilaga)

Förslag till beslut

Socialtjänstnämnden beslutar att för sin del godkänna rapporten och överlämna den till kommunstyrelsen.

Dag Helin

Stig Hanno

Sammanfattning

Simba bedriver verksamhet för lågutbildade kvinnor med invandrarbakgrund som oftast har en långvarig arbetslöshet bakom sig och är beroende av försörjningsstöd. Afrosvenskarnas riksförbund ASR (Stockholmsavdelningen) är huvudman. Verksamheten bedrivs med finansiering från Stockholms stad. Sedan starten 1998 har Simba erhållit 5 716 tkr bidrag från staden. Under 2003 och 2004 beviljade socialtjänstnämnden och integrationsnämnden metodutvecklingsmedel till Simba inom ramen för halveringsuppdraget.

I förvaltningens redovisning av arbetet att minska bidragsberoende under 2003 (tjut 2004-03-23) redovisade förvaltningen att kommunstyrelsen givit arbetsmarknads- och integrationsberedningen i uppdrag att dels sammanställa en utvärdering av hittillsvarande verksamhet vid Simba dels bistå ASR att undersöka förutsättningarna för en mer långsiktig finansiering. Detta skulle ske i nära samverkan med lämpliga stadsdelsnämnder, socialtjänstnämnden och länsarbetsnämnden. Socialtjänstförvaltning har medverkat till

framtagandet av bifogad utvärdering av Simba. I rapporten framförs ett antal synpunkter som bör beaktas före beslut om en eventuell fortsatt finansiering av Simbas verksamhet.

Ärendesberedning

Ärendet har beretts av Europaforum på socialtjänstförvaltningen. Tjänsteutlåtande baseras på en upphandlad utvärdering av Simba projektet. Utvärderingen från december 2004 bifogas. Representant från Simba som har tagit del av utvärderingen har inga invändningar.

Bakgrund

ASR har bedrivit arbetsmarknadsinriktad verksamhet vid Simba Center sedan 1998. Verksamheten riktar sig till lågutbildade och långtidsarbetslösa invandrade kvinnor. Sedan starten 1998 har Stockholms stad bidragit med 5 716 tkr till Simbas verksamhet. Simba riktade sig från början enbart till kvinnor med bakgrund från Afrika men vänder sig idag till alla invandrarkvinnor. Stadsdelsförvaltningar skickar deltagare till Simba och betalar totalt 3000 kr (per deltagare) för en tremånaders period. Utan extra kostnad till stadsdelar har deltagarna möjlighet att få stöd för ytterligare tre månader om behovet finns och om deltagarna så önskar.

Efter an ansökan från Simba gav kommunstyrelsen i januari 2004 arbetsmarknads- och integrationsberedningen i uppdrag att dels sammanställa en utvärdering av den hittillsvarande verksamheten vid Simba dels bistå ASR:s stockholmsavdelning när det gäller att undersöka förutsättningarna för en mer långsiktig finansiering. Detta skulle ske i nära samverkan med lämpliga stadsdelsnämnder, socialtjänstnämnden och länsarbetsnämnden.

Socialtjänstförvaltningen redovisade i skrivelse (april 2004) synpunkter på ärendets fortsatta beredning. Förvaltningen anförde bl. a. att Simbas verksamhet borde intäktsfinansieras genom deltagaravgifter i likhet med vad som gäller för vissa andra verksamheter i staden. Förvaltningen erbjöd också att finansiera, med utvecklingsmedel för halveringsuppdraget, en mindre utvärdering (ej forskning) för att ge ett bättre underlag för att bedöma verksamhetens kvalitet och resultat. Efter samråd med arbetsmarknads-, integrations- och demokratienheten har förvaltningen upphandlat bifogad utvärdering.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen redovisar och kommenterar nedan delar av utvärderingen som är särskilt viktiga inför ställningstagande till en eventuellt fortsatt finansiering av Simba:s verksamhet.

Hur framgångsrikt är Simba?

Utvärderingen pekar på stora brister i Simbas uppföljning och statistik, vilket påpekades redan i den första utvärderingen (Metzger 2001). Det har t o m funnits oklarhet kring totala antal deltagare (se bifogad rapport sidan 23). Utvärderaren konstaterar svårigheter att finna jämförbara verksamheter. Utvärderaren hänvisar till några projekt som har en viss likhet till Simbas verksamhet eller vänder sig till liknande målgrupp exempelvis: Livstycket (Spånga-Tensta), Bryggan (komvux i Södertälje), Framsteg (Södertälje), Resurscentra för kvinnor (Stockholms län) mm.

Utvärderaren noterar att det saknas mer omfattande kunskap om hur det har gått för deltagarna på längre sikt och om de som fått arbete finns kvar i arbetslivet efter några år.

Simba metoden – ett förhållningssätt

Enligt utvärderaren syftar Simbas pedagogik till att överbrygga hinder genom:

- delaktighet;
- att hjälpa kvinnorna bygga upp en positiv självbild;
- att ha enkönade grupper;
- aktiviteter som genomförs på kvinnors villkor;
- att blanda praktik och teori samt att;
- tillämpa ”stretching” där kunskapen förmedlas i små steg i taget.

Utvärderaren hänvisar till rapporten från nationellt kompetenscentrum för vuxnas lärande vid högskolan för lärande och kommunikation i Jönköping (Encell 2003) och vikten av att ha kunskap om olika kulturella och individuella faktorer som påverkar individens motivation. Det är ett område som Simba arbetar aktivt med.

Förvaltningen anser det angeläget att man arbetar med lågutbildade kvinnor på deras villkor. Simba använder sig av ett förhållningssätt som stärker deltagarnas självbild och självförtroende. Förvaltningen anser att dessa erfarenheter bör spridas.

Simba – synonymt med projektledaren

Simba förknippas oftast med sina projektledare. Utvärderaren konstaterar att verksamheten har ett relativt svagt strukturkapital, vilket innebär att en stor del av kunskapsbasen försvinner när projektledarna slutar. Den del av strukturkapitalet som finns kvar är Simba:s förhållningssätt medan andra delar måste byggas upp av respektive projektledare. Det innebär att verksamheten blir helt beroende av de enskilda projektledarna och därmed mycket sårbar. I sig är förstås en verksamhet av Simba:s karaktär alltid beroende av personalen, men det går att skapa modeller för hur den tysta kunskapen kan överföras mellan olika projektledare. Detsamma gäller rutiner för egenutvärdering, uppföljning och dokumentation.

Projektorganisation

Förvaltningen delar utvärderarens uppfattning att en översyn bör göras av projektorganisationen. Det bör finnas en klar avgränsning mellan ASR och Simba:s verksamhet. En ny organisation och en styrgrupp (med stark inflyttande av stadsdelar) bör tillsättas om verksamheten eventuellt ska få stöd från staden. Hittills har hela verksamheten varit starkt förknippad med projektledaren. Så snart en projektledare slutar drabbas verksamheten och mycket måste börjas om. Medarbetarna får oftast korttidsanställning (ibland endast på tre månader) som påverkar verksamheten negativt. Rutiner för internutbildning och överlämnande vid anställningsslut bör upprättas och följas noggrant. Förvaltningen anser det viktig att placerande stadsdel har insyn i verksamheten. Förvaltningen anser också att Simba bör skaffa sig ändamålsenliga lokaler för att bedriva sin verksamhet. Nuvarande lokal är ett garage och har ursprungligen varit ASR:s kontor.

Nätverk

Utvärderaren föreslår bl. a. att Simba tar kontakt med det nationella pilotprojekt för att förbättra invandrade kvinnors position på arbetsmarknaden, som koordineras av länsstyrelsen i Stockholm. Via pilotprojekt har 8 stycken resurscentra etablerats i länet varav 3 av dessa finns i Stockholms stad (Hässelby-vällingby, Rinkeby och i Tensta). För att bilda partnerskap och plattform föreslår utvärderaren att Simba under en period (4-6 månader) inte tar emot nya deltagare. Verksamheten och det partnerskap som bildas koncentreras istället fullt ut på att finna en långsiktig finansiell lösning samt en modell för en länsövergripande verksamhet. Utvärderaren pekar på ett antal områden som behöver utvecklas.

Förvaltningen delar utvärderarens uppfattning att Simba bör ta time-out från nyrekrytering av deltagare för att se över sin organisation, bilda nätverk och partnerskap. Förvaltningen delar utvärderarens uppfattning att man bör undersöka möjligheterna för att eventuellt bli en länsövergripande verksamhet.

Underutnyttjande av verksamhetens kapacitet

Utvärderaren redovisar att Simba under flera år inte nått upp till sin kapacitet med avseende på antalet deltagare. I tillgängliga dokument framkommer att Simba har haft kapacitet att ta emot 80-100 deltagare per år. Under 2002 och 2003 var antalet deltagare betydligt färre; 48 respektive 49. (se bifogade rapport sid. 26) Varför antalet deltagare har varit så få är svårt att förklara. En förklaring kan finnas i tjänsteutlåtande från integrationsförvaltningen: *"Förvaltningen vill även peka på att det finns varningstecken också genom att stadsdelsförvaltningarna i många fall värnar om egna lokala projekt och det därför kan bli svårt att få så många deltagare till verksamheten som Simba tänkts sig."* (Kommunstyrelsen PM 2004 RVI Dnr 331-1519/2004).

Socialtjänstförvaltningen anser det angeläget att inför ställningstagande till en eventuell finansiering klargöra i vilken utsträckning stadsdelarna har behov av och är beredda att skicka deltagare och att medfinansiera Simbas verksamhet.

Långsiktig finansiering

Simba har fungerat som projekt sedan 1998 och inför varje verksamhetsår har det varit osäkert kring finansieringen. I linje med förvaltningens tidigare synpunkter (april 2004) förordar förvaltningen en intäktsfinansierad verksamhet med deltagaravgifter i likhet med vissa andra verksamheter. Förvaltningen delar utvärderarens uppfattning att Simba under en period av 4-6 månader inte bör tar emot nya deltagare utan istället koncentrerar sin verksamhet på att finna en långsiktig finansiell lösning med beaktande av de synpunkter och förslag som redovisas i utvärderarens rapport och i detta tjänsteutlåtande.